

työsuhde

Mikä on työsuhde?

Millainen sopimus voi olla?

palkka

koeaika

työaika

työehtosopimus

irtisanomisaika

Työsuhde



Työntekijällä ja työnantajalla on työsuhde, kun he tekevät työsopimuksen. Työsuhteessa työntekijä tekee, mitä työnantaja määrää. Työntekijä saa siitä palkkaa. Sopimus voi olla: - määräaikainen - toistaiseksi voimassa oleva (vakituinen)	Palkka on raha työstä. Palkka voi olla esimerkiksi kuukausipalkka tai tuntipalkka. Kuukausipalkka on sama joka kuukausi. Tuntipalkkaa maksetaan sen mukaan, kuinka monta tuntia olet ollut töissä. Palkan lisäksi työnantaja voi maksaa ylimääräisen korvauksen, jos työ täytyy tehdä illalla, yöllä tai viikonloppuna. Usein käytetään sanaa lisä, esimerkiksi iltalisä ja sunnuntailisä. Yleensä sunnuntain työstä työntekijä saa kaksi kertaa enemmän rahaa.
Työntekijällä voi olla aluksi koeaika, kun hän aloittaa uuden työn. Koeaikana työnantaja katsoo, onko työntekijä hyvä työhön. Työntekijän työ loppuu koeaikana heti, jos työnantaja tai työntekijä niin haluaa.	työaika Työaikaa on se aika, jonka käytät työntekoon ja olet velvollinen olemaan työpaikalla. Työaika vaihtelee eri aloilla. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa tai 40 tuntia viikossa. Monilla aloilla työaika on lyhyempi. Matka kodin ja työpaikan välillä ei ole työaikaa. kokoaikatyö Työtä on noin 40 tuntia viikossa. osa-aikatyö Työtä on alle 30 tuntia viikossa.
työ + ehto + sopimus (TES) Työehtosopimus määrää alan työehdot ja ne ovat samat kaikissa sen alan yrityksissä. Työehtoja ovat esimerkiksi palkka, työaika ja lomat. Työehtosopimuksen tekevät työnantajien ja työntekijöiden järjestöt.	irti + sanoa + aika Irtisanomisaika tarkoittaa aikaa, jonka työntekijä tekee töitä irtisanomisen jälkeen. Irtisanomisajan pituus riippuu työsopimuksesta ja siitä, kuinka kauan työntekijä on ollut samassa työpaikassa töissä. Irtisanomisajalta maksetaan normaali palkka.

vuosiloma

työtehtävät

oppisopimus

Vuosilomaa kertyy tavallisesti 2 tai 2,5 päivää kuukaudessa. Työnantaja päättää, milloin työntekijä voi pitää vuosilomansa. Suurin osa vuosilomasta täytyy antaa kesällä. Työntekijä ja työnantaja voivat kuitenkin sopia jostain muusta ajasta, jolloin työntekijä voi pitää vuosilomansa. Työntekijä saa vuosiloman ajalta palkkaa. Lisäksi monilla työpaikoilla työntekijä saa lomarahaa, joka on noin puolet vuosiloman ajan palkasta.	Sopimuksessa lukee pääasialliset työtehtävät. Se kertoo, mitä sinä työssä teet. Lisäksi työnantaja voi määrätä sinulle muita tehtäviä.
oppia + sopimus Oppisopimuksen osapuolet ovat opiskelija ja työnantaja. Sellaisen sopimuksen avulla voi hankkia <i>kokonaan uuden ammatin tai täydentää omaan, jo aikaisemmin hankittuun, ammattiin kuuluvia taitoja</i>. Opiskelet koulussa ja olet pääasiassa töissä työpaikalla. Saat työstä myös palkkaa.	